

Udenrigsministeriet

Folketingets Europaudvalg

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Telefon +45 33 92 00 00
Telefax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
<http://www.um.dk>

Bilag	Sag/ID Nr.	Enhed	Dato
1	23/32760	SIKPOL	1. marts 2024

EUU alm. del – endeligt svar på spørgsmål 55 fra Søren Søndergaard (EL) stillet den 6. februar 2024 til udenrigsministeren.

Spørgsmål

Enhedslisten finder, at spørgsmålet om etableringen af en flådeoperation i Det Røde Hav er en beslutning af ”større rækkevidde” og burde have været forelagt til forhandlingsoplæg. Enhedslisten anerkender, at beslutningen om dansk deltagelse i operationen er en udenrigspolitisk beslutning, der træffes efter rådføring med Udenrigspolitisk Nævn, men selve udformningen af operationen er en europapolitisk beslutning af større rækkevidde og bør behandles i overensstemmelse hermed. Det gælder eksempelvis udformningen af mandatet for operationen og beslutningen om, i hvilket omfang fællesudgifter til operationen bør dækkes af Den Europæiske Fredsfacilitet eller de deltagende medlemslande. Vi anerkender dog, at det i det konkrete tilfælde ikke i praksis vil være muligt at nå at forelægge sagen til forhandlingsoplæg. I forlængelse heraf bedes udenrigsministeren forholde sig til følgende spørgsmål:

- Vil udenrigsministeren fremadrettet sikre, at militære EU-operationer, som Danmark overvejer at bidrage til, forelægges til forhandlingsoplæg, idet militære operationer, der i sagens natur kan indebære brug af våben, må anses som være beslutninger af ”større rækkevidde”?
- Udenrigsministeren bedes redegøre nærmere for operationens mandat, herunder vilkår for anvendelse af våben og håndtering af eventuelle fanger.
- Udenrigsministeren bedes redegøre for, hvilke af de i annekst IV, del B og del C, til rådsbeslutning (FUSP) 2021/509 nævnte

udgifter, der forventes at blive dækket af Den Europæiske Fredsfacilitet.

Svar

Det sikkerheds- og forsvarspolitiske samarbejde, inklusiv EU's missioner og operationer, er en del af EU's fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik. Som det fremgår af Europaudvalgets konsoliderede beretninger af 4. oktober 2023 og Udenrigsministeriets notat til Folketinget af 11. juli 2022, "Rammer for samarbejdet mellem Folketinget og regeringen i EU-sager på det sikkerheds- og forsvarspolitiske område", gælder det for sager inden for EU's fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, at regeringen alene har pligt til at orientere Europaudvalget om væsentlige sager. Regeringen kan dog i særlige tilfælde – ud fra en konkret vurdering – vælge alligevel at forelægge en sag til forhandlingsoplæg.

Det følger af Rådets afgørelse (FUSP) 2024/583 af 8. februar 2024, artikel 1, at operation ASPIDES oprettes med henblik på at sikre retten til fri sejlads i forbindelse med krisen i Det Røde Hav. Det følger ligeledes af rådsafgørelsens præambel 8, at missionen: " (...) bør forblive af defensiv karakter. De styrker, der er deployeret i forbindelse med operationen, bør handle i overensstemmelse med gældende folkeret, herunder den folkeretlige sædvaneret, herunder selvforsvar, når betingelserne herfor er opfyldt, med henblik på at forsvare sig mod et nært forestående eller igangværende angreb på deres egne eller tredjeparters fartøjer". Operationens nærmere mandat, indsatsområde mv., herunder principper for magtanvendelse og håndtering af frihedsberøvede, er fastlagt i operationsplanen. Operationsplanen er efter sædvanlig praksis klassificeret, hvorfor der ikke kan redegøres nærmere herfor i nærværende svar.

Fællesomkostningerne til EU's operation EUNAVFOR ASPIDES vil blive dækket af den Europæiske Fredsfacilitet, som det er tilfældet med EU's øvrige militære missioner og operationer. Fællesudgifterne omfatter omkostninger til operationens hovedkvarter, herunder udgifter til administration, udstyr, logi og transport. Dertil kan der være udgifter til efterretningsindhentning og overvågning. Udgifterne til sidstnævnte vil dog kræve forudgående godkendelse af medlemslandene, da de som udgangspunkt ikke anses som værende fællesomkostninger.

Der er på nuværende tidspunkt fremsat et estimat, hvor udgifterne til operationen vil være på op til 60 mio. kroner i operationens etårige mandatperiode. Det danske finansieringsbidrag til operationen vurderes på baggrund heraf at andrage op til 1,4 mio. kroner. Udgifterne til

operationen vil blive afholdt inden for Danmarks eksisterende bidrag til den Europæiske Fredsfacilitet, som udregnes efter en fordelingsnøgle baseret på Danmarks bruttonationalindkomst. Der vil derfor ikke være tale om yderligere udgifter ud over det, der allerede fremgår på finansloven.

Med venlig hilsen

Lars Løkke Rasmussen